

43. međunarodna fizička olimpijada Estonija, 15. – 23. srpnja 2012.

IPhO
Estonia 2012

43. međunarodna fizička olimpijada održana je u Estoniji od 15. do 23. srpnja 2012. Na Olimpijadi je sudjelovalo 378 učenika iz 80 zemalja. Hrvatsku su predstavljali učenici *Samuel Bosch* (2. r., XV. gimnazija, Zagreb), *Bruno Buljan* (4. r., V. gimnazija, Zagreb), *Luka Skorić* (4. r., XV. gimnazija, Zagreb), *Karlo Šepetanc* (3. r., V. gimnazija, Zagreb) i *Grgur Šimunić* (4. r., XV. gimnazija, Zagreb), a njihove voditeljice bile su *Nikolina Novosel* (PMF, Zagreb) i *Ticijana Ban* (IF, Zagreb).

Iako su domaćini ovogodišnje olimpijade bila dva estonska grada: Tallinn za voditelje i Tartu za učenike, prvu noć po dolasku svi smo proveli u glavnom gradu Estonije Tallinnu. U ponedjeljak, 16. srpnja prisustvovali smo svečanom otvorenju 43. međunarodne fizičke olimpijade. Nakon tople dobrodošlice i ohrabrujućih riječi predstavnika estonskog parlamenta i vodećih ljudi Olimpijade i organizatora, učenici su krenuli na put prema drugom najvećem estonskom gradu Tartuu, udaljenom od Tallinna 185 km. Dok su se učenici pripremali za sutrašnji teorijski dio natjecanja, voditeljice su sudjelovale u radu Međunarodnog odbora koji je raspravljao o teorijskim zadacima nakon čega su isti prevedeni na materinji jezik. U utorak, 17. srpnja održan je teorijski dio natjecanja na kojem su učenicima postavljena tri teorijska zadatka koja su zahtijevala znanje različitih područja fizike: kinematike, mehanike fluida, termodinamike, elektriciteta i magnetizma te gravitacije. Eksperimentalno natjecanje održano je dva dana kasnije, 19. srpnja, gdje su se učenici susreli s dva eksperimentalna postava iz područja geometrijske optike i električne struje. Tokom poslijepodneva nakon natjecanja te jednog slobodnog dana između teorijskog i eksperimentalnog natjecanja, za učenike su organizirani izleti i različite aktivnosti kako bi se opustili i odmorili od natjecanja i upoznali s estonskom prirodom i kulturom. Tako su učenici posjetili zabavni park u Tartuu gdje su se nakon napornog rješavanja teorijskih zadataka iz fizike mogli posvetiti svladavanju fizičkih prepreka i uzbudljivih izazova. Upoznavanje prošlosti i kulture Estonije nastavili su sljedećeg dana prilikom cjelodnevnog izleta u grad Rakvere u kojem se nalazi dvorac iz 13. stoljeća. Tamo su se učenici upoznali sa srednjovjekovnim načinom života i obrtima, a imali su priliku i okušati se u viteškim igrama i nadmetanjima. Povratak u moderno doba uslijedio je sljedeći dan posjetom Znanstvenom centru gdje su mogli sudjelovati u različitim radionicama i naučiti kako stvari funkcioniraju u svakodnevnom životu. No, pažnja je tog dana vjerojatno bila podijeljena osobito za učenike koji su nakon posjete Znanstvenom centru rješavali eksperimentalne zadatke. S obzirom da za vrijeme natjecanja ne smije biti komunikacije između učenika i njihovih voditelja, voditeljice su tih dana imale drugačiji program. Dok su učenici rješavali teorijske zadatke na natjecanju, za njih je organiziran cjelodnevni izlet na najveći estonski otok Saaremaa. Pored tradicionalnih estonskih sela i vjetrenjača imali smo priliku uživati u netaknutoj prirodi otoka, kojom dominira simbol otoka, stablo smreke, posjetiti utvrdu iz 13. stoljeća u Kuressaareu, jedinom gradu na otoku te

Kaali jezero koje je nastalo nakon pada meteorita. Preostalo slobodno vrijeme voditelji su proveli razgledajući Tallinn, čija vrlo dobro očuvana srednjovjekovna gradska jezgra nudi mnoge kulturne i zabavne sadržaje. Učenici i voditelji susreli su se nakon natjecanja 20. srpnja u Tartuu koji je tog dana proglašen svjetskim glavnim gradom fizike povodom čega su organizirana brojna prikladna događanja u gradu, među kojima i predavanje dobitnika Nobelove nagrade *Sir Harolda Krota*. Zajednički ručak učenika i voditeljica u Tartuu iskoristili smo za raspravu o natjecanju i zadacima, ali i o dojmovima o našim domaćinima i druženju s mladim fizičarima iz cijelog svijeta. Konačni rezultati bili su poznati pretposljednog dana Olimpijade. Hrvatska ekipa i ove je godine ostvarila zadovoljavajuće rezultate s jednom brončanom medaljom (*Samuel Bosch*) i tri pohvale (*Bruno Buljan*, *Karlo Šepetanc* i *Grgur Šimunić*). No, ovogodišnja Olimpijada još nije došla svome kraju. Znanstveni uspjesi i postignuća vredniji su kada se mogu podijeliti s prijateljima u druženju i zabavi. Domaćini su se svakako pobrinuli da zabavnih sadržaja ne nedostaje pa su organizirali nogometni turnir za učenike pretposljednog dana Olimpijade. Dan proveden na nogometnom terenu i obližnjoj plaži opravdao je slogan ovogodišnje Olimpijade "Physics is love". U opuštenoj atmosferi dočekali smo zadnji dan Olimpijade. Nagrade i priznanja uručene su na svečanom zatvaranju Olimpijade 23. srpnja koje je bilo jednako zanimljivo i zabavno kao i samo otvaranje Olimpijade tjedan dana ranije. Nakon svečanosti zatvaranja Olimpijade domaćini su nam priredili oproštajnu zabavu gdje su se uz zabavu, ples i veliku "IPhO" tortu učenici u potpunosti opustili od natjecanja i prepustili sklapanju novih prijateljstava s vršnjacima iz cijelog svijeta od kojih će neka vjerojatno rezultirati i uspješnom znanstvenom suradnjom u budućnosti. Sljedećeg dana pozdravili smo se s domaćinima i novim prijateljima, kratkim noćima i kišnim estonskim ljetom te krenuli na put prema Zagrebu.

Nikolina Novosel